

2381

243

U-45

1898

Հրատ. Կենդրոնական գրադառուանոցի.

1898. № 1086.

ԵՐԵՎԱՆԻ

Հայոց եկեղեցական և արքու-
նի ուսումնարանների համար

Կ ա ղ մ ե ց

ԳԻՒՏ Ե. ԲԱՅ. ԵՂԵՆԵՆՑ

ВНБ ИСТОРИИ
ИНСТИТУТА
ДОСТОИНСТВ
Академии наук
СССР

Երրորդ լրացրած տպագրութիւն

Թ Ի Փ Լ Ի Ս

Տպարան Մ. Շարաձէ և Ընկ. Նիկ. 21

1898

010

243
1-45

1898

arm
1224

243
u-45

1224

Հրատ. Կենդրոնական գրադաճատանոցի

ՀԱՅԿԱՏԵՏՐ

Հայոց եկեղեցական եւ արքու-
նի ուսումնարանների համար

Կաթիլի

ԳԻՒՏ Ե. ՔԱՆ. ԱՂԱՆԵՆՆՑ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
БОТаники
Академии Наук
СССР

Երրորդ լրացրած տպագրութիւն

ԹԻՖԼԻՍ

Տպարան Մ. Հարաձէ և Ընկ., Նիկ. 21
1898

Дозвол. цензурою, Тифлисъ, 2 Сентября 1898 г.

50479-мн

36210-66

ՀԲԱՄԱՆԻԻ

ՎԵՀԱՓԱՆԻ ԵՒ ՍՐԲԱԶՆԱԴՈՅՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

S. S. Մ Կ Ր Տ Ձ Ի Ա.

55 10

Յ Ա Ն Կ

ա. Յանուն Հօր.

բ. Տէրունական աղօթք.

ԱՌԱՌՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

դ. Տէր, եթէ զշրթունս իմ.

դ. Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ.

ե. Զբէն գոհանամք.

զ. Գոհանամք զբէն.

է. Ընկալ տէր զաղաչանս մեր.

ը. Սուրբ ես, տէր Աստուած մեր.

թ. Աստուած մշտնջենաւոր.

ժ. Առաւօտ լուսոյ.

ժա. Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ.

ժբ. Սուրբ Աստուած.

ժգ. Փառաւորեալ և օրհնեալ.

ժդ. Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն.

ժե. Տէր ուղղեա զգնացս մեր.

ժզ. Առաջնորդ կենաց.

ժէ. Զառաւօտու աղօթս.

ՃԱՇՈՒ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

ժը. Ողորմեա ինձ, Աստուած.

ժթ. Առաջնորդեա մեզ, տէր Աստուած մեր.

ի. Խաղաղութեամբ բով.

իա. Հայր գթութեանց.

իբ. Անկեալ առաջի քո.

իգ. Ժամամուտք. — Ծննդեան.

իդ. — Յարութեան.

իե. — Համբարձման.

- իզ. — Հոգեգալստեան.
 իէ. — Խաչի.
 իը. — Լուսաւորչի.
 իթ. — ամենայն սրբոց.
 լ. Նիկիական հանգանակ.
 լա. Տէր ողորմեա.

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՂՈԹՔՆԵՐ

- լբ. Ես առ Աստուած կարգացի.
 լգ. Լոյս զուարթ.
 լդ. Լուր ձայնից մերոց.
 լե. Քեզ երկիրպագանելով.
 լզ. Հայր գթած.
 լէ. Տէր, մի դարձուցաներ.
 լը. Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո.

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԱՂՈԹՔՆԵՐ

- լթ. Տէր Աստուած մեր, դու պահեա՛ զմեզ.
 խ. Հրեշտակի խաղաղութեան.
 խա. Անկանիմբ առաջի քո.
 խբ. Պահպանեա զմեզ.
 խգ. Զհանգստեան աղօթս.
 խդ. Հաւատով խոստովանիմ.
 խե. Շարական ս. Էջմիածնի.
 խզ. Խաչի քո Քրիստոս.
 խէ. Ի մէջ տաճարիս.
 խը. Տէր ամենակալ.

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

- խթ. Աղօթք ճաշից առաջ.
 ծ. — ճաշից յետոյ.
 ծա. Տասն պատուիրան:

Ա.

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
 սրբոյ. ամէն:

Հօր, Որդու և սուրբ Հոգու անունով. ամէն:

Բ.

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՈԹՔ

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ
 եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայու-
 թիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս
 յերկինս և յերկրի: Զհաց մեր հա-
 նապազորդ՝ տուր մեզ այսօր: Եւ
 թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և
 մէք թողումք մերոց պարտապա-
 նաց: Եւ մի տանիր զմեզ ի փոր-
 ձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ:
 Զի քո է արքայութիւն և զօրու-
 թիւն և փառք յաւիտեանս. ամէն:

Մեր Հայր, որ երկնքումն ես, սուրբ լինի քո անունը. դայ քո թագաւորութիւնը. լինի քո կամքը ինչպէս երկնքում, այնպէս էլ երկրիս վերայ: Մեր ամենօրուայ հացը տուր մեզ այսօր. թող մեզ մեր պարտքերը, ինչպէս որ մենք էլ թողնում ենք մեր պարտապաններին: Եւ մի ձգիր մեզ փորձանքի մէջ, այլ փրկիր շարից: Որովհետեւ քոնն է թագաւորութիւնը, զօրութիւնը, փառքը, յաւիտեանս. ամէն:

ԱՌԱՌՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

Գ.

Տէր, եթէ զըրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Օրհնեալ համագոյ եւ միասնական անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն՝ հայր եւ որդի եւ հոգի սուրբ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր, եթէ իմ շրթուները բանաս՝ իմ բերանը կօրհնէ քեզ:

Օրհնուած է համագոյ և միասնական անբաժանելի ո. երրորդութիւնը, հայրը, որդին եւ սուրբ հոգին, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն:

Դ.

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք եւ ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ. եւ ամացն՝ յորս տեսաք զչարհարանս:

Հայեանց, Տէր, 'ի ծառայս քո՝ եւ 'ի գործըս ձեռաց քոց. եւ առաջնորդեա՛ որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ՝ 'ի վերայ մեր:

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՛ 'ի մեզ, Տէր, եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա՛ մեզ:

Ե.

Զբէն գոհանամք, Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ: Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ռահաւոր եւ փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ: Տո՛ւր մեզ, Տէր, աղաչեմք զքեզ, զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. եւ զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ, երկիւղիւդ քո ամրացո՛ և պահեա՛: Որպէս զի զգու-

շուրթեամբ եւ անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս. ժամանեցուք յանքոյթ եւ 'ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտեանական ի կեանսդ: Նորոհօք եւ մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Ընդ որում քեզ հօր եւ հոգւոյդ սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

2.

Գոհանամք զքէն, տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո: Զարթո՛ զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ, տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Եկեսցէ եւ բնակեսցի առ մեզ աստուածութիւն քո. եւ ողորմութիւն քո հովանի եւ պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ զծառայս քո արժանի արա ի տուէ եւ ի գիշերի եւ յամենայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց քոց: Եւ գոհանալով փառաւորել զհայր եւ զորդի եւ զսուրբ հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ճնորհակալ ենք քեզանից, տէր Աստուած մեր, որ քո ողորմութեան շնորհովը զարթեցրիր մեզ հանգիստ քնից: Զարթեցրու մեր մտքերն արդարութիւնով դէպի քեզ, տէր Աստուած մեր, որ մեր աչքերը տեսնեն քո փրկութիւնը, զայ եւ բնակուի մեր մէջ քո Աստուածութիւնը եւ քո ողորմութիւնը հովանի եւ պահապան լինի մեզ վերայ: Եւ արժանի արա մեզ գիշեր եւ ցերեկ եւ ամեն ժամանակ մտածել քո պատուէրների վերայ եւ շնորհակալութեամբ փառաւորել հօրը եւ Որդուն եւ սուրբ հոգուդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն:

Է.

ԱՂԾԹ. ԱՌ. ՀԱՅՐՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո. եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց:

Լո՛ւր մեզ, Տէր, եւ ողորմեա՛, ներեա՛, քաւեա՛ եւ թող զմեզս մեր: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ընդունիր, տէր, մեր աղաչանքը, քո միա-
ծին սրգու անարատ ծնողի՝ սուրբ Աստուա-
ծածնի բարեխօսութիւնով և բոլոր սրբերի
խնդրուածքովը:

Լսիր մեզ, տէր, եւ ողորմիր, ներիր, բա-
ւիր եւ թող մեր մեղքերը: Արժանացրու մեզ
չնորհակալութեամբ փառաւորել Քեզ Որդւոյդ եւ
սուրբ Հոգւոյդ հետ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
ամէն:

Ը.

Սուրբ ես, տէր Աստուած մեր, հօր եւ
փառաւորեալ, որ նստիս 'ի կառս քերովբէա-
կանս, եւ լոյս ծագես յարարածս քո: Լուսա-
ւորես զմեզ տէր 'ի ժամ առաւօտուս. որպէս
զի 'ի ծագել յուսոյ տունջեանս՝ ծագեսցի առ
մեզ գութ մարգասիրութեան քո: Հեռացո՛ 'ի
մէնջ, տէր, զխաբէութիւն սատանայի. եւ ըզ-
բռնութիւն նորա խորտակեան աղօթիւք եւ բա-
րեխօսութեամբ ամենայն սրբոց: Արա՛ եւ զեր-
կիրս պտղաբերս 'ի սնունդս ծառայից քոց:
Յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենա-
սուրբ երրորդութիւնդ. այժմ եւ միշտ եւ յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Թ.

Աստուած մշտնջենաւոր՝ Աստուած յա-
ւիտենական. որ 'ի ստորին աշխարհս լոյս ծա-
գեցար՝ եւ լուսաւորեցեր զմեզ 'ի խաւարային
մեղաց մերոց: Որ վասն մեր 'ի չափաւորու-
թիւն երկիր անչափդ Աստուած, եւ հեղեալ
ծաւալեցեր զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ յարարածս
քո: Այժմ եւ յաւիտեանս ժամանակաց բարե-
բանեալ ես ամենամեծդ Աստուած, ընդ հօր
եւ ամենասուրբ հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ժ.

Առաւօտ լուսոյ. արեգակն արդար. առ
իս լոյս ծագես: Բղխումն 'ի հօրէ. բղխես 'ի
հոգւոյս. բան քեզ 'ի հաճոյս:

Գանձդ ողորմութեան. գանձիդ ծածկե-
լոյ. գտող զիս արա՛: Գուռն ողորմութեան.
դաւանողիս բաց. դասեցո՛ վերնոցն:

Երբեակ միութիւն. եղելոց խնամող եւ
ինձ ողորմես: Զարթիր տէր յօգնել. զարթո՛
ղթմրեալս. զուարթնոց նմանիլ:

Էդ հայր անսկիզբն. էակից որդի. է միշտ

սուրբ հոգի: Ընկալ զիս գթած. ընկալ ողորմած. ընկալ մարդասէր:

Թագաւոր փառաց. թողութեանց տուող. թող ինձ զյանցանս: Ժողովող բարեաց. ժողովեալ եւ զիս. ժողովս անդրանկաց:

Ի քէն տէր հայցեմ, ՚ի մարդասիրէդ ինձ բժշկութիւն: Լեր կեանք մեռելոյս. լոյս խաւարելոյս. լուծանող ցաւոյս:

Խորհրդոց գիտող. խաւարիս շնորհեալ. խորհուրդ լուսաւոր: Ծնունդ հօր ծոցոյ. ծածկելոյս ստուերաւ. ծագեալ զլոյս փառաց:

Կենարար փրկիչ. կեցո՞ղմեռեալս. կանգնեալ զգլորեալս: Հաստեան հաւատով. հաստատեալ յուսով. հիմնեցո՞ սիրով:

Ձայնիւս աղաչեմ. ձեռօքս պաղատիմ. ձիր բարեաց շնորհեալ: Ղամբարամբ լուսոյ. ղեկավար ճարտար. զողեալս ամրացո:

Ճառագայթ փառաց. ճանապարհ ինձ ցոյց. ճեպել ՚ի յերկինս: Միածինդ հօր. մոյժ զիս յառագաստ, մաքուր հարսանեացդ:

Յորժամ գաս փառօք, յահագին աւուրն, յիշեալ զիս Քրիստոս: Նորոգող հնութեանց. նորոգեալ եւ զիս. նորոգ զարդարեալ:

Շնորհատու բարեաց, շնորհեալ զքաւութիւն. շնորհեալ զթողութիւն: Ուրախացո՞ Տէր, ոգւոյս փրկութեամբ, ոյր վասն եմ ի սուգ:

Ձար մշակողին. չար սերմանց նորին. չորացո՞ղ զպտուղ: Պարգևիչ բարեաց. պարգեւեալ իմոց, պարտեաց թողութիւն:

Ջուր շնորհեալ աչացս. ջերմ հեղուլ արտօսը, ջնջել զյանցանս: Ռեւիւնդ քաղցու. ռամ հոգւոյս արբո՞. ռահ ցոյց ինձ լուսոյ:

Սէր անուն Յիսուս. սիրով քով ճմլեալ. սիրտ իմ քարեղէն: Վասն զթողութեան, վասն ողորմութեան, վերստին կեցո՞:

Տենչալույդ տեսեամբ տուր ինձ յագեանալ, տէր Յիսուս Քրիստոս: Բաբունդ երկնաւոր, բոտեալ զաշակերտս բամից երկնայնոց:

Յւղ արեան քո, Տէր, ցօղեալ ՚ի հոգիս. ցնծասցէ անձն իմ: Իկեալս մեղօք, Լիւծեալ աղաչեմ, Լիւսել ինձ բարիս:

Փրկիչ բոլորից, փութալ զիս փրկել, փորձութեանց մեղաց: Քաւիչ յանցանաց, քաւեալ զօրհնաբանս քեզ երգել զփառս:

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ, յիշեալ, տէր, եւ ողորմեալ:

ժԱ.

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇՏԱԿԱՅ

Փառք ՚ի բարձունս Աստուծոյ. եւ յերկիր խաղաղութիւն, ՚ի մարդիկ հաճութիւն:

Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս. օրհնեալ ես, տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ եւ գովեմք զքեզ: Խոստովանիմք Տէր զքեզ եւ երկիրպագանեմք քեզ, փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք, Տէր, զքէն, վասն մեծի փառաց քոց: Տէր թագաւոր, սուրբդ երկնային, Աստուած եւ հայր ամենակալ: Տէր եւ Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս եւ Սուրբ Որդի: Տէր Աստուած, Գառն Աստուծոյ եւ Որդի Հօր. որ առեր զմերս 'ի կուսէն: Ողորմեցար, բարձեր զմեզս աշխարհի, եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր: Սուրբդ որ նստիս ընդաջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ: Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Տէր եւ հոգիդ Սուրբ՝ որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր. ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ. Տէր եւ գովեմք զանուն Սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Արժանի արա Տէր, զօրս զայս խաղաղութեամբ, եւ առանց մեղաց պահեա զմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ եւ փառաւորեալ է անուն Սուրբ քո յաւիտեանս. ամէն: Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւն քո. (երիցս կրկնեա): Տէր, ապաւէն .եղեր մեր յազգէ յազգ: Ես աղաչեմ, Տէր, ողորմեա ինձ եւ

բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ: Յոյց մեզ, Տէր, զողորմութիւնս քո. և զփրկութիւնս քո տուր մեզ: Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ: Տէր իմ, զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո՝ զի դու ես Աստուած իմ: 'ի քէն է Տէր՝ աղբիւր կենդանութեան. եւ յուսով երեսաց քոց տեսառնեմք զլոյս: Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ, Տէր:

ԺԲ.

ՊՆՆՄՍ ՈՐԴՈՅՆ ԱՍՏՈՒԺՈՅ

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօր. սուրբ եւ անմահ. որ խաչեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ: (երեք անգամ):

ԺԳ.

ԱՂՈԹՔ ԱՌ. Ս. ԿՈ ՄՍ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ մայր Քրիստոսի. մատո՛ զաղաչանս մեր Որդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ:

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ПОСВЯЩЕНИЯ
Академии Наук
СССР

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ եւ յամենայն
վտանգից մերոց:

Փառաւորուած և օրհնուած միշտ սուրբ
կոյս Աստուածածին Մարիամ, Քրիստոսի մայր,
մեր աղաչանքը հասցրու Քո Որդուն և մեր
Աստծուն:

Որ փրկէ մեզ փորձանքներից և մեր ա-
մեն վտանգներից:

ԺԴ.

ՄԱՂԹԱՆԶ ՊԱՆՈՑ

Խաչ քո եղիցի՛ մեզ ապաւեն, Տէր Յի-
սուս, յորժամ երեւիս փառօք Հօր ընդ ամպս
լուսաւորս: Յայնժամ մեք մի՛ ամաչեսցուք
լուսացեալքս՝ 'ի քեզ, այլ զօրութեամբ քով
մեծաւ՝ բերկրեսցուք ընդ աջմէ՛ քումմէ՛՝ որ-
պէս զորդիս լուսոյ եւ որդիս տունջեան:

ԺԵ.

Տէր, ուղղեա զգնացս մեր 'ի ճանապարհս
խաղաղութեան. Տէր, ուղղեա եւ առաջնորդեա
հոգւոց մերոց եւ ամենայն հաւատացելոց՝ զը-

նալ յարդարութեան ճանապարհն եւ 'ի կեանսն
յաւիտենից:

Տէր, ուղղիր մեր գնացքը դէպի խաղա-
ղութեան ճանապարհը. Տէր, ուղղիր և առաջ-
նորդիր մեր հոգիներին և բոլոր հաւատացեալ-
ներին դէպի արդարութեան ճանապարհն և
յաւիտենական կեանքը:

ԺԶ.

Առաջնորդ կենաց եւ պարգեւիչ խաղա-
ղութեան Քրիստոս Աստուած մեր. առաջնոր-
դեա՛ մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդարու-
թեան. եւ խաղաղութեամբ ժամանել 'ի նա-
ւահանգիստն կենաց եւ փրկութեան՝ շնորհօք
ողորմութեան քո. զի դու ես օգնական եւ
Փրկի՛ մեր. եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանու-
թիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

ԺԷ.

Զառաւօտու աղօթս եւ զբանաւոր պաշ-
տօնս՝ ընկալ ամենակալ ամենամեծդ Աստուած

’ի քո անապական եւ յերկնային խորանդ:

Ծագեա առ մեզ զարդարութեան եւ զիմաստութեան զլոյս քո. արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ եւ որդիս տունջեան. որպէս զի ’ի գալաուորս երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր. եւ առանց գայթակղութեան կատարեսցուք:

Զի դու ես օգնական եւ փրկիչ մեր. եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՃԱՀՈՒ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

ԺԸ.

ՍԱՂՄՈՍ ԴԱԽԹԻ

Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում. քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ. եւ ’ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Գեզ միայն մեղայ, տէր, եւ զչար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ’ի բանս քո, եւ յաղթող ’ի դատել գաս:

Անօրէնութեամբ յղացաւ, եւ ’ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, տէր, զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յօղեա՛ լիս մշտկաւ եւ սուրբ եղէց լուս եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա՛ ինձ, տէր, զցնծութիւն եւ զուրախութիւն. եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ զերեսս քո ’ի մեղաց իմոց. եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա՛ լինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ լիս, Աստուած, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս, տէր, յերեսաց քոց, եւ զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ լինէն:

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քո, եւ հոգւով պետութեան քո հաստատեա՛ զիս:

Ուսուցից անօրինաց՝ զճանապարհս քոյ, եւ ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէր, եթէ զըթուենս իմ բանաս, բերան
իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատու-
ցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հա-
ճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ, հոգի խոնարհ,
զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ
արհամարհէ:

Բարի արա՛, տէր, կամօք քովք Սիօնի,
եւ շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան. յորժամ ուխտից պատարագս
հանցեն ի սեղան քո զուարակս:

ԺԹ.

ԾԱՆԱԳԱՐՀՈՐԴԻ ԱՂՕԹՔ

Առաջնորդեա՛ մեզ, Տէր Աստուած մեր,
եւ ուսո՛ մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդա-
րութեամբ. պահեա՛ ի խաղաղութեան զկեանս
մեր, եւ զգնացս 'ի հաճոյս քո. ժամանեցո՛
զհոգեւոր եւ զմարմնաւոր ընթացս ծառայից
քոց անարատ ճանապարհաւդ յաւիտեանական
ի կեանսդ. շնորհօք միաճնի քոյ Տեառն մե-

րոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որ եղեւ
մեզ առաջնորդ կենաց եւ յոյս փրկութեան:

Ընդ որում օրհնեալ ես Հայր ամենակալ,
հանդերձ կենդանարար եւ ազատիչ սուրբ Հոգ-
ւովդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւի-
տենից. ամէն:

Ի.

ԱՂՕԹՔ ԱՌԱՄԵՆԱՍՏՈՒՐԱ ՀՈԳԻՆ

Խաղաղութեամբ քով հոգիդ սուրբ Աս-
տուած ճշմարիտ՝ որ 'ի վեր է քան զամենայն
միտս եւ զխորհուրդս, մխիթարեա՛ զանձինս
ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր.
անցո՛ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցա-
նաց մերոց բարերարութեամբ քով: Ներեա՛
եւ լո՛ւր մեզ, քաւեա՛ եւ թող զմեզս մեր. ար-
ժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել. զքեզ
ընդ հօր եւ ընդ որդւոյն միաճնի. այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԻԱ.

ԱՂՕԹՔ ԱՌԱՄՐՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Հայր գթութեանց եւ Աստուած ամենայն
մխիթարութեանց. որ մխիթարես զմեզ յամե-

նայն նեղութեան մերում. լուր եւ այժմ ձայնի պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՛ւ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով: Ներեա՛ն եւ լուր մեզ. քաւեա՛ն եւ թող զմեզս մեր. արժանաւորեա՛ն գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԻԲ.

Աղ. ԹԹ. Բ ԱՌ. ՈՐԴՈՅ ՄՍՏՈՒԱԾ.

Անկեալ առաջի քո, բարերար եւ բազում-ողորմ Աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք եւ խնդրեմք զգթութիւն 'ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց եւ ասացեր՝ զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք. հաւատով յանուն Որդւոյ 'ի Հօրէ տացի ձեզ: Շնորհեա՛ն եւ այժմ հաւատացելոց 'ի քեզ՝ եւ կատարեա՛ն 'ի բարի զխնդրուածս մեր. զի 'ի քեզ եմք ապաւինեալ: Եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա՛ն զմեզ 'ի կեանս յայսոսիկ. եւ առաջնորդեալ հասո՛ւ յանճառ երկնից արքայութիւնդ, 'ի փառաբանութիւն եւ 'ի պատիւ

ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ժ Ա Մ Ա Մ Ո Ւ Տ Բ

ԻԳ.

Ժ Ն Ն Դ Ե Ա Ն

Աստուածածին անհարսնացեալ՝ զԲանն անսկիզբն յղացար եւ զԱստուածն անիմանալի ծնար. զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար բարեխօսեա՛ն վասն անձանց մերոց:

ԻԴ.

Յ Ա Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց, եւ յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգևեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Քրիստոսը յարութիւն առաւ մեռելներից, մահով մահը խափանեց եւ իւր յարութիւնով մեզ կեանք պարգևեց. նորան փառք յաւիտեանս, ամէն:

ԻԵ.

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ 'ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յեղովմայ. եւ եկեալ մտանէ փառօք 'ի փառս. Տէր, փառք քեզ:

ԻԶ.

ՀՈԳԵԳԱՆՍՏԵԱՆ

Այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն՝ լուսաւորելով զնոսա. եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, սուրբ հոգիդ Աստուած, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց եւ խաղարարար աշխարհի, խնայեա՛ եւ կեցո՛ղ զմեզ:

ԻԵ.

ԴՍԱԶԻ

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագելով եւ. խնդրեմք ըզթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նը-

շանի՝ շնորհեա զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի:

ԻԸ.

ԼՈՒՍԱՆՈՐՁԻ

Գրիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր եւ զբանակս դիւացն հալածեցեր, մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւնն, պսակեցեր յարքայութեանն. արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր:

Սուրբ քահանայապետ Գրիգոր, որ հաւատը սովորցրիր և զեկրի բանակը ցրուեցիր, մարդկանց սովորցրիր դաւանել սուրբ երրորդութիւնը, պսակ ընդունեցիր արքայութեան մէջ. այժմ բարեխօսիր մեզ համար Աստծու առաջ:

ԻԹ.

ԱՄԵՆԱՅՆ ՄՐՔՈՑ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, սրբոյն Յովհաննու Կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. եւ սրբոց առա-

քելոց եւ մարգարէից, հայրապետաց եւ վարդապետաց, մարտիրոսաց եւ թագաւորաց, ճրգնաւորաց եւ կուսանաց, նահատակաց եւ միանձանց, եւ ամենայն սրբոց քոց հնոց եւ նորոց, յայտից եւ անյայտից, զխաղաղութիւն եւ զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա մեզ, մարգասէր տէր:

L.

ՆՈՒԿԻԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՆԱԿ

Հաւատամք 'ի մի Աստուած 'ի հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելաց եւ աներեւութից:

Եւ 'ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս որդին Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ հօրէ՝ միածին, աշխնքն էութենէ հօր: Աստուած յԱստուծոյ, լոյս 'ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ եւ ոչ արարած: Նոյն ինքն 'ի բնութենէ հօր, որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս եւ 'ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ աներեւոյթք:

Որ յաղագս մեր մարդկան եւ վասն մերոյ փրկութեան իջեալ 'ի յերկնից մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս 'ի Սարիամայ սրբոյ կուսէն հոգւովն արքով: Որով

էառ զմարմին, զհոգի եւ զմիտ, եւ զամենայն որ ինչ է 'ի մարդ, ճշմարտապէս եւ ոչ կածեօք:

Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ.

Յերրորդ աւուր յարուցեալ.

Ելեալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն նրստաւ ընդ աջմէ հօր:

Գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր 'ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան:

Հաւատամք եւ 'ի սուրբ հոգին՝ յանեղն եւ 'ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս եւ 'ի մարգարէս եւ յաւետարանս: Որ էջն 'ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, եւ բնակեցաւ 'ի սուրբսն:

Հաւատամք եւ 'ի միմիայն ընդհանրական եւ յառաքելական եկեղեցի:

'ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն:

'ի քաւութիւն եւ 'ի թողութիւն մեղաց:

'ի յարութիւն մեռելոց, 'ի դատաստանն յաւիտենից, հոգւոց եւ մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից եւ 'ի կեանսն յաւիտենականս:

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սուրբ

հոգի. կամ թէ՛ յոչեից եղեն, կամ յայլմէ
էութենէ ասեն լինիլ զՈրդին Աստուծոյ
եւ կամ զսուրբ հոգին. եւ թէ՛ փոփոխե-
լիք են կամ ալլալելիք, զայնպիսիսն նզովէ
կաթուղիկէ եւ առաքելական եկեղեցի:

Ս. Գրիգոր յուսատորչի ասած.

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան
զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ երրոր-
դութեան եւ միոյ աստուածութեանն հօր եւ
որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր զօրութեանց.
լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո. օրհնու-
թիւնն 'ի բարձունս. օրհնեալ որ եկիր եւ գա-
լոցդ ես անուամբ Տեառն, ոգսաննա 'ի բար-
ձունս:

ԼՍ.

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողոր-
մեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Արի Աստուած հարցն մերոց,
Որ ապաւէնդ ես նեղելոց,
Հաս օգնութիւն ծառայից քո՝
Անօգնական ազգիս Հայոց:

Միջնորդութեամբ սրբոյ խաչիդ
եւ անարատ սուրբ ծնողիդ.
Յիշեա զյեղումն արեան Փրկչիդ,
Ե՛լ 'ի խնդիր փոքու հօտիդ:

Ի՛քէն հայցեմք մեզ օգնութիւն.
Ամենասուրբ երրորդութիւն,
Տո՛ւր աշխարհիս խաղաղութիւն,
Քրիստոնէից հաստատութիւն.
Ննջեցելոց արքայութիւն,
Եւ հիւանդաց բժշկութիւն:

Արդ անկանիմք առաջի քո,
Գոչեմք մեղայ Տեառնդ մերոյ,
Դարձո՛ 'ի մէնջ զցասումն քո,
Վասն անսպառ գթութեան քո:

Զի գիտացաք մեք հաւաստեալ,
Որչափ մեղաց մերոց լցաւ.
Ուստի տէրդ մեր բարկացաւ.
Առ 'ի խրատել զմեզ զարթեալ:

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի 'ի միջի մերում. ալէլուիա:

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր եւ սուրբ զԱրիւն իւր ցողէ 'ի մեզ ալէլուիա:

Մատիք առ Տէր եւ առէք զլոյս. ալէլուիա:

Ճաշակեցէք եւ տեսէք զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա 'ի բարձունս. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա. ալէլուիա:

Լցաք 'ի բարութեանց քոյ, Տէր. ճաշակելով զՄարմին քո եւ զԱրիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ. որ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքես 'ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՂՈԹՔՆԵՐ

ԼԲ.

Ես առ Աստուած կարգացի, եւ նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝ ի վաղորդայն՝ եւ 'ի հասարակ աւուր:

Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, եւ ակն ունէի կենարարին. որ փրկէ զծառայս իւր եւ կեցուցանէ:

ԼԳ.

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի, հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս:

Եկեալքս 'ի մտանել արեգական, տեսաք զլոյս երեկոյիս: Օրհնեմք զհայր եւ զորդի եւ զսուրբ հոգիդ Աստուծոյ: Եւ ամենեքեան աւսեմք ամէն: Արժանաւորեա՛ զմեզ յամենայն ժամ, օրհնել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ երրորդութեանդ: Որ տայ զկենդանութիւն. վասն որոյ եւ աշխարհս զքեզ փառաւորէ:

ԼԴ.

Լուր ձայնից մերոց, տէր Աստուած մեր, ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ եւ զբանս աղօթից, սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր 'ի հոտ անուշից՝ 'ի հաճոյս քեզ պատրաստել: Յաւել 'ի մեզ, Տէր ամենակալ, զհաւստ, զյոյս, զսէր եւ զամենայն գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ 'ի տուէ եւ ի գիշերի. եւ արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, եւ վասն հոգեւոր կենաց աղաչել զքեզ, Տէր և գտանել 'ի քէն զշնորհս եւ զողորմութիւն. եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԼԵ.

Քեզ երկիրպագանելով Տէր Աստուած մեր՝ գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ 'ի մէնջ գերկարութիւն տունջեանս: Տուր մեզ, Տէր, աղաչեմք զքեզ գերեկս եւ զառաջիկայ գիշերս առանց մեղաց, եւ առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստա-

տուն կալ եւ մնալ 'ի Հաւատ՝ 'ի Յոյս՝ 'ի Սէր՝ եւ 'ի պատուիրանապահութեան քոյ:

Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, եւ անձանց մերոց զփրկութիւն: Որպէս զի ընդունելով 'ի քէն զհայցուածս մեր՝ եւ զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ 'ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԼԶ.

Հայր գթած, բարեխնամող, արարիչ ամենայն արարածոց, ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս. որ առատդ ես առ ամենեսեան պարգեւօք բարերարութեան քո: Ողորմեա՛, Տէր, ամենայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ. հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց, եւ հոգւոցն հանգուցելոց: Զի դու, Տէր ամենակալ, գիտես զպէտս մեր եւ զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք եւ իմանամք. եւ քեզ ընդ Որդւոյ եւ ամենասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն

եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն:

ԼԵ.

Տէր, մի դարձուցաներ զերեսս քո լինէն,
Տէր բարերար, աղաչեմ զքեզ, օգնական իմ
լեր, Տէր, մի անարգեր զիս, եւ մի թողուր
զիս, Աստուած Փրկիչ իմ:

Տէր, մի դարձնիր քո երեսը ինձանից,
տէր բարերար, աղաչում եմ քեզ, օգնական
եղիր ինձ, տէր, մի անարգիր ինձ և մի թող-
նիր ինձ, Աստուած Փրկիչ իմ:

ԼԸ.

Յիշե՛ս Տէր, զպաշտօնեայս քո, զծնօղսն
մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկե-
րակրիչս, զուխտաւորս, զճանապարհորդս, ըզ-
հանգուցիչս. զվաստակաւորս, զխոստովանողս,
զապաշխարողս, զգերիս, զհիւանդս, զնեղեալս,
զիշխանս, զչարարարս, զբարերարս, զթշնա-
միս, զատելիս, եւ որք պատուիրեցին մեզ հա-
ւատով:

ԼԹ.

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԱՂՕԹԹ

Տէր Աստուած մեր՝ դու պահե՛ս զմեզ
խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս յայսմիկ եւ յամե-
նայն ժամանակի:

Ընդ սուրբ երկիւղ քո բեւեռեալ պա-
հե՛ս զմիտս եւ զխորհուրդս մեր: Որպէս զի
յամենայն ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յո-
րոգայթից թշնամոյն:

Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն եւ ըզ-
փառս Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր Աստուած մեր, դու պահիր մեզ խա-
ղաղութիւնով այս գիշեր և ամեն ժամանակ:

Քո սուրբ երկիւղիդ մէջ բեւեռած պա-
հիր մեր միտքն ու խորհուրդը, որպէս զի ա-
մեն ժամանակ քեզանով պահպանուինք թշնա-
մու որոգայթներէ:

Եւ քեզ տանք օրհնութիւնն եւ փառքը,
Հօրը, Որդուն և սուրբ Հոգուն. այժմ եւ միշտ
և յաւիտեանս. ամէն.

Խ.

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արան զանձինս մեր, Տէր զօրութեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի, յարթնութեան եւ 'ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ, եւ հաստիչ գիշերի: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շնորհեալ խաղաղութեամբ անցուցանել, եւ հասանիլ 'ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն եւ 'ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէր զօրութիւնների, մեր անձերը յանձնիր խաղաղութեան հրեշտակին, որ գալով հանգիստ պահէ մեզ գիշեր եւ ցերեկ, մեր արթուն եւ քնած ժամանակը, որովհետեւ դու ես լուսի եւ գիշերի ստեղծողը: Եւ այժմ աղաչում ենք քեզ, Տէր Աստուած մեր, այս գիշերը խաղաղութեամբ անցկացրու, որ համինք առաւօտու պաշտօնին երկրպագելու ու փառաբանելու ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ, միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն:

ԽԱ.

ԱՌՏԻՄԱՅՐ ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՄ

Անկանիմք առաջի քո, Տիրամայր սուրբ Աստուածածին, եւ աղաչեմք զանարատ զԿոյսդ՝ բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց եւ աղաչեալ զմիածին Որդիդ՝ Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ եւ լամենայն վտանգից մերոց:

Ընկնում ենք քո առաջ, Տիրոջ մայր սուրբ Աստուածածին եւ աղաչում ենք անարատ կուսիդ, բարեխօսիր մեր անձերի համար եւ աղաչիր քո միածին որդուց, որ փրկէ մեզ փորձանքից եւ ամեն տեսակ վտանգներից:

ԽԲ.

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ ԱՂՕԹՔ

Պահպանեալ զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական Խաչի քոյ 'ի խաղաղութեան. փրկեալ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն:

Արժանաւորեալ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Պահպանիր մեզ, Քրիստոս Աստուած մեր քո սուրբ եւ պատուական Խաչի հովանու տակ

խաղաղութեամբ, փրկիր երեւելի եւ աներկոյթ թշնամիներից:

Արժանաւորիր շնորհակալութեամբ փառաւորել քեզ Հօր եւ սուրբ Հոգու հետ, այժմ եւ միշտ յաւիտեանս. ամէն:

—
ԽԳ.

Ձհանգստեան զաղօթս եւ զաղաչանս ընկալ մարգասէր Աստուած՝ 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց: Եւ մեր մեղաց եւ բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա՛ն: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր, որ պարգեւեցեր զօրս զայս բարեալ եւ խաղաղութեամբ անցուցանել: Մարգասէր Աստուած, զառաջիկայ գիշերս՝ որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա՛ն, 'ի չարեաց ազատեա՛ն, 'ի գործս բարիս առաջնորդեա՛ն: Առաւօտու օրհնութեանցն եւ փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, եւ պահեա՛ն ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, տո՛ւր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բարձ զցասումն եւ զպատուհասն 'ի յարարածոց: Ողորմեա՛ն հարց եւ եղբարց մերոց, կենդանեաց եւ հան-

գուցելոց: Ողորմեա՛ն զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պողատուից, սպասաւորաց, եւ այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեալ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ:

Տէր Աստուած, օգնեա՛ն թագաւորաց քրիստոնէից, եւ իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց եւ զաւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, պահեա՛ն զառաջնորդս եւ զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ եւ անխռով 'ի կամս ողորմութեան քոյ:

Նշանալ սուրբ եւ պատուական խաչի քո հալածեա՛ն զերեւելի եւ զաներեւոյթ թշնամին ի սահմանաց մերոց եւ 'ի բնակութենէս մերմէ: Փրկեա՛ն զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից: Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

—
ԽԳ.

ԱՂՕԹՔ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՄԻՄԻ

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիրպագանեմք քեզ, Հայր եւ Որդի՝ եւ սուրբ Հոգի. անեղ եւ անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան եւ ամենայն եղելոց. ողորմեա՛ն քս արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիրպագա-

նեմ քեզ անբաժանելի լոյս միասնական սուրբ երրորդութիւն եւ մի Աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի. հալածեալի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց եւ անգիտութեան. եւ լուսաւորեան զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս եւ ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ. եւ ողորմեան քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, եւ զգեցո՛ ինձ զպատմութեանն առաջին, զոր մերկացայ մեղօք. եւ ողորմեան քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ, եւ առերմարմին 'ի Սրբոյ կուսէն Մարիամայ. վասն մերոյ փրկութեան խաչեցար՝ թաղեցար՝ եւ յարեար 'ի մեռելոց, եւ համբարձար փառօք առ Հայր. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. յիշեան զիս որպէս զաւագակն, յորժամ զաս արքայութեամբ քով. եւ ողորմեան քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Հոգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր 'ի Յորդանան եւ 'ի վերնատունն, եւ

լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւագանին, մեղայ յերկինս եւ առաջի քոյ. մաքրեան զիս վերստին Աստուածային հրով քով, որպէս հրեղէն լեզուօք զառաքեալն. եւ ողորմեան քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով եւ մարմնով իմով. մի յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քով սրբոյ. եւ ողորմեան քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ եւ գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, եւ գրեան զանունն իմ 'ի դպրութեան կենաց. եւ ողորմեան քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Քննող զաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ. թողութիւն շնորհեան մեղաւորիս. զի 'ի ծննդենէ ուրբ աւագանին մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քոյ՝ ըզգայարանօք իմովք, եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. եւ ողորմեան քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Ամենախնամ Տէր, դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ եւս հայել յարատ. եւ ականջաց իմոց ոչ ախորժել լսել զբանս

չարութեան. եւ բերանոյ իմոյ ո՛չ խօսիլ ըզ-
ստութիւն. եւ սրտի իմոյ ոչ խորհիլ զչարու-
թիւն. եւ ձեռաց իմոց ոչ գործել զանիրա-
ւութիւն. եւ ոտից իմոց ո՛չ գնալ 'ի ճանա-
պարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա՛ն զշար-
ժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց
քոց յամենայնի. եւ ողորմեա՛ն քո արարածոց
եւ ինձ բազմամեղիս:

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո
զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա՛ն յանձն իմ. զի
այրեսցէ զխիղճ մտաց իմոց. մաքրեսցէ զմեղս
մարմնոյ իմոյ, եւ վառեսցէ զլոյս գիտութեան
քոյ 'ի սրտի իմում. եւ ողորմեա՛ն քո արարա-
ծոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ
զիմաստութիւն զբարիս խորհիլ եւ խօսիլ եւ
գործել առաջի քոյ յամենայն ժամ. 'ի չար խոր-
հրդոց՝ 'ի բանից եւ 'ի գործոց փրկեա՛ն զիս.
և ողորմեա՛ն քո արարածոց եւ ինձ բազմա-
մեղիս:

Կամեցող բարեաց. Տէր կամարար, մի
թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ
առաջնորդեա՛ն ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց
բարեսիրաց, եւ ողորմեա՛ն քո արարածոց եւ
ինձ բազմամեղիս:

Արքայ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայու-

թիւն քո՛ զոր խոստացար սիրելեաց քոց. եւ
զօրացո՛ զսիրտ իմ ատել զմեղս, եւ սիրել զքեզ
միայն, եւ առնել զկամս քո. և ողորմեա՛ն քո
արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Խնամող արարածոց, պահեա՛ն նշանաւ
խաչի քո զհոգի եւ զմարմին իմ 'ի պատրա-
նաց մեղաց, 'ի փորձութեանց դիւաց, եւ 'ի
մարդոց անիրաւաց եւ յամենայն վտանգից
հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողորմեա՛ն քո արարա-
ծոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո
հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ եւ 'ի գի-
շերի՝ 'ի նստիլ 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանա-
պարհ, 'ի ննջել եւ 'ի յառնել, զի մի երբէք
սասանեցայց. եւ ողորմեա՛ն քո արարածոց եւ
ինձ բազմամեղիս:

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, եւ
լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ
քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հո-
գա՛ն եւ պատրաստեա՛ն զպէտս հոգւոյ եւ մարմ-
նոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան. եւ ո-
ղորմեա՛ն քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Դարձուցիչ մօլորելոց, դարձո՛ զիս 'ի չար
սովորութեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն.
եւ բեւեռեա՛ն 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն՝
և զերկիւղ գեհենոյն՝ և զսէր արքայութեանն.

զի զղջացայց 'ի մեղաց, եւ գործեցից զարդարութիւն, և ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացո՛ 'ի սրտէ իմէ՛ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զեղանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգեւեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով՝ եւ բարի գործով՝ եւ սուրբ մարմնոյ եւ արեան քո հաղորդութեամբ զալ առ քեզ, եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Բարերար Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են 'ի ներքոյ երկնից, և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն, եւ հանգչիլ յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի գալստեան քոյ. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, մի՛ մտա-

ներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զիս 'ի յաւիտենական հրոյն. եւ լսելի՛ արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ ամենայն հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց եւ օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց եւ մեռելոց. շնորհեա՛ եւ թշնամեաց իմոց եւ ատելեաց զթողութիւն՝ որ առիս յանցանաց, եւ դարձո՛ զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Փառաւորեալ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծառայից քո, և կատարեա՛ 'ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնի, և Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. և սրբոց Առաքելոց Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ծգնաւորաց, Կուսանաց, Միանձանց, եւ ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց, եւ քեզ փառք եւ երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանը՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԽԵ.

ԱՌ. ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆԴ ՔՈ ՄԵԾԱԳՈՒԵԱՆԵՄՔ.

Խաչի քո, Քրիստոս, երկիրպագանեմք, եւ զսուրբ խաչելութիւնդ քո մեծացուցանեմք, եւ զսուրբ Յարութիւնդ քո փառաւորեմք: Եկայք հաւատացեալք երկիրպագեսցուք Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ, վասն զի եկն 'ի ձեռն Խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգեւս աշխարհի: Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ:

Փառք սուրբ Խաչիդ ալէլուիա. սուրբ մատնութեանդ ալէլուիա. չարչարանացդ ալէլուիա. խաչելութեանդ ալէլուիա. սրբոյ թաղմանդ ալէլուիա. սուրբ յարութեանդ ալէլուիա.

Փառք եւ երկիրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԽԶ.

ԱՂՕԹ. Ե ԿԵՂԵՅԻՈՅ

'ի մէջ տաճարիս, եւ առաջի Աստուծոյնկալ եւ պալծառացեալ սուրբ նշանաց եւ

սուրբ Սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք, զսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԽԷ.

ԱՂՕԹ. Ե ՄԱՆԱՄԼԻԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ, Աստուած Աբրահամու, Իսահակայ, Յակոբայ՝ եւ զաւակի նոցա արգարոց. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր, եւ զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ. փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր եւ փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակալ, Տէր, թող զմեզս իմ:

Որ ամենայն ինչ սարսի եւ գողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո. սաստիկ է բարկութիւն սպառ-

նալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց, անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Դու, Տէր, բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս 'ի վերայ չաբեաց մարդկան. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Դու, Աստուած, ոչ եղբեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու, Իսահակայ եւ Յակովբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Այլ եղբեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւագ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Ձեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից, 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, եւ ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Բարկացուցի զսրտմտութիւն, եւ չարաւաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր եւ բազմացուցի զցասումն. ամենակալ Տէր, թող ըզմեզս իմ:

Եւ արդ, Տէր, խոնարհեցուցանեմ զծունր

սրտի իմոյ, եւ հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Մեղայ, Տէր, մեղայ, եւ զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ, Տէր, թող ինձ, եւ մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ, Տէր, եւ մի յիշեր զչարիսն իմ. և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ Տէր, թող զմեզս իմ:

Ձի դու, Աստուած, Աստուած ապաշխարողաց ես, եւ լիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո՝ որ անարժան եմ. ամենակալ Տէր թող զմեզս իմ:

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում. եւ ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ Տէր, թող ըզմեզս իմ:

Ձքեզ, Տէր, օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն, Տէր, թող
ինձ զմեղս իմ:

Բազումողորմ Տէր, ողորմեա ինձ:

Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մե-
ղաց, և կեցո՛ւ:

Արարիչ իմ եւ յոյս, Աստուած, գթա լիս
'ի մեղուցեալ ծառայս, եւ ողորմեա՛ ինձ բազ-
մամեղիս:

Ամենօրհնեալ Սրբուհի և միշտ կոյս Աս-
տուածածին Մարիամ, բարեխօսեա՛ առ Տէր
վասն իմ մեղաւորիս:

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ՝ բարեխօսե-
ցէք առ Հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անոխակալ ըն-
կալ զաղաչանս մեր. զի 'ի քեզ են ապաւի-
նեալ անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ, սուրբ եւ կենդա-
նարար և պատուական խաչի քո, Տէր, պահ-
պանեա զմեզ:

Առաքեա՛, Տէր, զհրեշտակ խաղաղութեան
քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի
տուէ եւ 'ի գիշերի:

Եւ մարգասիրութեամբ քո յիշեա՛ զմեզ,
Տէր, յիշեա զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ
քով. եւ ողորմեա՛ մեզ:

Յ Ա Ի Ե Լ Ո Ի Ա Ժ

ԽԸ.

ՃԱՇԻՅ ԱՌԱՋ

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ, Տէր, յուսան եւ
զու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու: Բանաս
զձեռն քո, եւ լցուցանես զամենեսեան քաղց-
րութեամբ կամօք քովք:

Ամենքի աչքերը դէպի քեզ են նայում,
Տէր եւ դու ես նոցա կերակուր տալիս ժամա-
նակին: Բաց ես անում քո ձեռքը եւ լիացնում
ես ամեն արարածներիդ քո ողորմութեամբ:

ԽԹ.

ՃԱՇԻՅ ՅԵՏՈՅ

Փառք քեզ Տէր՝ փառք քեզ, թագաւոր
փառաց, որ ետուր մեզ կերակուր ուրախու-
թեան եւ լցուցեր զսիրտս մեր 'ի լիութենէ
ամենաբաւական ողորմութեան քո. լցո՛ւ եւ
զմեզ հոգւով քով սրբով. որպէս զի գտցուք
առաջի քո հաճոյք, եւ մի՛ ամաչեցեալք. զի
դու գաս եւ հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ

գործս իւր. եւ քեզ վայել է փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

Փառք քեզ, Տէր, փառք քեզ, փառքի թաղաւոր, որ տուիր մեզ ուրախութեան կերակուր եւ լցրիր մեզ քո ամենաբաւական ողորմութիւնից. լցրու եւ մեզ քո սուրբ հոգւով. որպէս զի հաճելի լինինք քեզ եւ չամաշենք, որովհետեւ գալիս ես եւ հատուցանում ամենքին իրանց գործքերի համեմատ. եւ քեզ վայել է փառքը, իշխանութիւնը եւ պատիւը այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն.

Մ.

ՏԱՄՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆ

1. Ես եմ Տէր Աստուած քո. մի եղիցինք քեզ ալլ աստուածք բաց լինէն:
2. Մի արասցես քեզ կուռս ըստ ամենայն նմանութեան, մի երկիրպագանիցես նոցա, եւ մի պաշտեսցես զնոսա:
3. Մի առնուցուս զանուն Տեառն Աստուծոյ քո ՚ի վերայ սնոտեաց:
4. Յիշեսջիր զօրն շաբաթու սրբել զնա:

5. Պատուեա զհայր քո և զմայր քո, զի բարի լինիցի քեզ, եւ երկայնակեաց լինիցիս ի վերայ երկրին բարութեան:

6. Մի սպանաներ:

7. Մի շնար:

8. Մի գողանար:

9. Մի սուտ վկայեր զընկերէ քումմէ:

10. Մի ցանկանար տան ընկերի քո եւ մի ամենայնի, զինչ ընկերի քո իցէ:

Ա. Ա շ խ ա տ ու թ ի լ ն ն երը.

Աղօթատետր. գ. տպ. փոփոխած 1898 . . . —	10
կրօնի դասագիրք ա. տ. 1889 (սպառուած.) . . . —	15
„ բ. տ. Դ. տպ. 1891 . . . . . —	25
„ գ. տ. Գ. „ 1890. . . . . —	25
Տոմար եւ տօնացոյց Հայաստ. ս. եկ. բ. տպ. 1894 —	50
կարնոյ գաղթը. պատմ. տեսութիւն, 1891 . . . —	10
Գիւան Հայոց պատմ. գիրք Ա. Բ. 1780—1834	
Սահ-Մեսրոպ. մրցանակին արժանաց. 1893	2 —
Գիւան Հայոց պատմ. գիրք Գ. Սիմէոն կաթողի-	
կոսի յիշատակ. կենսագրութեամբ, յա.	
ւերլուծներով ու ծանօթ. Սահակ-Մես-	
րովպ. մրցանակին արժան. 1894 . . . . . 7 —	
կարգ Աստուածպ. Հայաստան. ս. եկեղեցւոյ բ.	
տպ. 1895 . . . . . —	40

Բ. Թ ա ր գ յ ա ն ու թ ի լ ն ն երը.

Հաւատարմ. ամեն արգելքների յաղթում է. ֆ.

ՔՀՊՖ. 1877 . . . . . —	40
Խաւարից գէպի լյո. ֆ. Հոֆմանի. 1877 . . . —	40
Դօն Գիշօտ լամանչեցի Մ. Սէրփան. 1878 (սպառուած).	
Գէորգ Ռօլէստոն, վէպ 1879 (սպառուած).	
Երրորդ ոսկի, առակ Լակիդէի բ. տպ. 1893 . . . —	10
Ռօբինզօն (Տրատ. Թեֆլիզի տպագր. ընկ.) 1881 —	60
2էստերտօնի ժառանգը. պատկ. 1882 . . . . . 1 —	
Ակտէա, տ. Սիսօեփայի 1885 . . . . . —	50
Եան Էրնստ Սմօլեար, Ն. Եանշուկի 1885 . . . —	20

Car
122

2381

Արծուի մասճմունքը. պրոֆ. Մ. Բողդ. 1892. — 50
Գիւղե սուրբը, Ավետոսպօղի 2էիի, 1892 . . — 10
Կեանքի գպրոցը, Գիիկէնսի 1892 . . . . 1 —
Դէպի Ղթէնք. Սենկեւիչի, 1896 . . . . — 10
Մի կտոր հաց. Պոտապէնիօի. 1896 . . . . — 15

Դ. Հրատարակուած թիւնն երը

Իս. Յարութիւնեան. Հայոց գիրը. 1893 Տփեիս 1 50
Իշե Կ. Բեհբուզեան. Ծուխ. 1893 . . . . — 15
Ռանդաբէ. Իմաէ. վէպ. թարգ. Յ. Լալայեանի — 25
Ալբեր Այնօ. Քուրդի լեառն. թարգմ. 1894. — 25
Ճաղարբէգեանց Յ. Հայոց լեզու ա. տ. 1894 . — 30
Խրիմեան Հայրիկ. Ժամանակ. 1895 . . . . — 15
Սպիրի. Այծարած Մօնի. թարգ. Իս. Յար. 1895 — 15
Բակ. Կիլիկիա. 1896 . . . . . — 15
Պետալօցցի. Ղինհարդ եւ Գերարուդ 1897 . 1 50
Մելք. եպ. Մուրատեան, Պետրոս Հանչեանց,
պատկերով 1897 . . . . . — 50
Թ. Ա. Խոհարարուհի. 1897 . . . . . — 40
Լումայ. գրական հանդէս 1896. ա. գիրք . . 2 —
Լումայ. „ „ 1896 բ. գիրք . . 2 —
Լումայ. „ „ 1897 ա. գիրք . . 2 —
Լումայ. „ „ 1897 բ. գիրք . . 2 —
Լումայ. „ „ 1898 ա. գիրք . . 2 —
Լումայ „ „ 1898 բ. գիրք. . 2 —
Պատի օրացոյց 1899 ամի. ԺԱ. տ. . . . . — 50

Մամուլի տակ

Գիւան Հայոց պատմութեան. Դ.
Յ. Պարոնեան. Ծեծաղ.
„ Արեւելեան ատամնարոյժ.
„ Լումայ“ 1899 ա. գիրք:

ԳԻՆՆ Է 10 ԿՈՂԵԿ

<< Ազգային գրադարան

NL0029195

